

1973 yılı Bütçe Kanunu (*)

(Resmî Gazete ile yayımı : 1 . 3 . 1973 - Sayı : 14463)

No.
1694

Kabul tarihi
28 . 2 . 1973

BİRİNCİ BÖLÜM : Genel hükümler
Birinci kısım : Gider, gelir ve denge

A) Gider bütçesi :

MADDE 1. — Genel bütçeye giren dairelerin harcamaları için bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere, ikinci fıkrada belirtilen kesinti yapıldıktan sonra, (61 023 303 956) liralık ödenek verilmiştir.

Genel bütçeli dairelerin bütçelerindeki (A) işaretli cetvelde mevcut ödeneklerin (Devlet borçları, Millî Savunma Bakanlığı ile güvenlik giderleri hariç) % 1'i kesilmiştir.

Bu hüküm, katma bütçeler hakkında da uygulanır.

B) Gelir bütçesi :

MADDE 2. — Genel bütçenin gelirleri, bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (57 023 303 956) lira olarak tahmin edilmiştir.

C) Denge :

MADDE 3. — Ödenekler toplamı ile tahmin edilen gelir arasındaki (4 000 000 000) liralık fark, içistikrazla karşılanacaktır.

İkinci kısım : Bütçe uygulama esasları :

A) Ödenek dağıtımı :

MADDE 4. — a) Birinci madde ile verilen ödenekler üçer aylık dönemler itibariyle dağıtılır. Birinci ve ikinci üçer aylık dağıtım birlikte yapılabilir. Bu dağıtımlar ilgili Bakanlığın teklifi üzerine tahsilât, dış ödemeler dengesi ve genel ekonomik şartlar gözönünde tutularak Maliye Bakanlığınca tespit edilir.

b) Gerekliğinde birinci maddedeki istisna hükmü mahfuz bulunmak kaydı ile bütçeye mevdu ödeneklerden % 10'na kadarını mevkuft tutmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu madde hükmü, katma bütçeler hakkında da uygulanır.

B) Aktarma :

MADDE 5. — Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idare bütçelerinin program, altprogram, faaliyet ve projelerinde yer alan aylık, tazminat, ödenek ve emekli keseneğine ilişkin harcama kalemlerinden başka harcama kalemlerine ödenek aktarılamaz.

Ancak, söz konusu harcama kalemleri ile ücretler, sosyal sigorta kesenekleri, sosyal yardımlar, ek çalışma karşılıkları, ödül ve diğer personel giderlerine ilişkin harcama kalemlerinden; aynı kuruluş bütçesi içinde olmak şartıyla program, altprogram, faaliyet ve projelerdeki aynı harcama kalemlerine aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(*) Kanunda adı geçen cetveller (56/1) nci cilde konmuştur.

MADDE 6. — Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idarelerin programları arasında yer alan proje ve faaliyetlere ilişkin ödenekleri, mali yıl içinde hizmeti yürütecek olan daire veya idarenin bütçesine aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Mali yıl içinde diğer bir daire veya idareye aktarılan ödeneklerle ilgili hizmetin yürütülmesiyle, bütçesine aktarma yapılan daire veya idare görevlidir.

C) Deyimler :

MADDE 7. — 1973 mali yılında, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile diğer kanunlar da yer alan :

a) «Fasıl» ve «Bölüm» deyimleri, program bütçe sınıflandırmasındaki «Program» deyimini;
b) «Madde» deyimini, harcama kalemlerini de kapsayacak şekilde «Faaliyet» veya «Proje» deyimlerini;

c) «Kesim» deyimini, «Altprogram» deyimini;

ifade edecek şekilde anlaşılır ve uygulanır.

Bu madde hükmü katma bütçeler hakkında da uygulanır.

D) Yeni harcama kalemleri açılması ve uygulama cetveli :

MADDE 8. — a) Bütçe Kanununda yer alan program, altprogram, faaliyet ve projeler için mali yıl içinde hizmetin gerektirdiği,

b) Çeşitli kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca bütçelerde açılan tertiplerdeki ödeneklerle ilgili olarak, mali yıl içinde gerektiği hallerde,

Yeni harcama kalemleri açılmasına Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu madde hükmü katma bütçeli idareler hakkında da uygulanır.

MADDE 9. — Bütçe uygulaması, bu kanuna ekli «Uygulama cetveli» esaslarına göre yürütülür.

Uygulama cetvelinde ayrıntılı harcama kalemi yer almayan :

a) Projelere ilişkin ödenekler, Maliye Bakanlığı, ilgili kuruluş ve Devlet Planlama Teşkilâtının,

b) Faaliyetlere ilişkin ödenekler, Maliye Bakanlığı ile ilgili kuruluşun,

Müşterekten tespit edecekleri esaslar dâhilinde kullanılır.

Bu hükümler, katma bütçeler hakkında da uygulanır.

Üçüncü kısım : Bağlı cetvellere ilişkin hükümler

A) (A) cetveli :

MADDE 10. — (A) cetveli ödenek cetvellerinden meydana gelir.

B) (C), (Ç) ve (G) cetvelleri :

MADDE 11. — 26 . 5 . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 29 ncu maddesi gereğince :

a) Gelir çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler (C) cetvelinde;

b) Kanunla bağlanmış vatanî hizmet maaşları (Ç) cetvelinde;

c) Gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetki veren kanunlar (G) cetvelinde;
Gösterilmiştir.

C) (B) cetveli :

MADDE 12. — Devlet gelirlerinin özel hükümlerine göre tarh ve tahsiline 1973 mali yılında da devam olunur.

Musul petrollerinden teraküm eden (100) milyon liralık hissedenden 1973 mali yılı içinde tahsil edilecek kısmı, (B) işaretli cetvelin (Çeşitli gelirler) tertibine gelir kaydolunur.

MADDE 13. — Personel kanunları gereğince 1 . 3 . 1970 - 30 . 11 . 1970 tarihleri arası için tahakkuk edecek aylık farkların ödenmesi 1973 mali yılında yapıldığı takdirde, bu miktara ait (Sandığa tabi iştirakçilerden alınacak) keseneklerle (Giriş aidatı, artış farkları dâhil) karşılık ve % 1 nispetindeki ek karşılıklardan 1323 sayılı Kanunun ek geçici 11 nci ve 1327 sayılı Kanunun ek geçici 34 ncü maddeleri gereğince T. C. Emekli Sandığına ödenmeyecek kısımları, 1973 mali yılı gelir bütçesine irat kaydolunur.

MADDE 14. — 11 . 6 . 1932 tarihli ve 2005 sayılı Kanuna göre yönetilen okul pansiyonlarında görevli kimselerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 32 nci madde uyarınca Devlet memurluğuna intibakı yapılmış olduğundan, okul pansiyonları hakkındaki 2005 sayılı Kanunda değişiklik yapılmıyacağı kadar, okul pansiyonları gelirlerinin % 25'i bütçenin (B) cetvelindeki (Vergi dışı normal gelirler) tertibine (Pansiyonlu okul ücretleri karşılığı) adı ile gelir kaydolunur.

D) (M) cetveli :

MADDE 15. — 2005 sayılı Kanununun 2 nci maddesi gereğince, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından idare edilecek okul pansiyonları ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı sağlık okulları öğrencilerinden 1973 mali yılı içerisinde alınacak ücretler, bağlı (M) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

E) (O) ve (P) cetvelleri :

MADDE 16. — 7 . 6 . 1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun :

a) 36 ncı maddesi gereğince, Millî Müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların 1973 mali yılı alım değerleri bağlı (O) işaretli cetvelde;

b) 38 ncı maddesi gereğince alınacak motorlu taşıtların alım değerleri bağlı (P) işaretli cetvelde;

Gösterilmiştir.

F) (T) cetveli :

MADDE 17. — 5 . 1 . 1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununun 9 ncü maddesi gereğince kurumların satınalacakları taşıtların azamî satınalma bedelleri bağlı (T) işaretli cetvelde belirtilmiştir.

G) (R) cetveli :

MADDE 18. — Harcamalara ait formül, (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

H) (L) cetveli :

MADDE 19. — Ödenekleri genel bütçeye dâhil daireler bütçesinde yer alan ve 657 sayılı Kanunun kapsamı dışında bulunan kurumların personeline ait kadrolardan 1973 mali yılında kullanılmayacak olanlar, bağlı (L) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM : Kamu personeline ilişkin hükümler

Birinci kısım : Aylıklara ve kadrolara ilişkin hükümler

A) Katsayı esaslı :

MADDE 20. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 ncü maddesi uyarınca sınıflara ait gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde 1973 mali yılında (7) katsayı uygulanır.

B) Kadrolara ve aylıklara ilişkin hükümler :

1. Kadro cetvelleri :

MADDE 21. — Görev ve çalışma yönetmeliklerinin hazırlanmasını, Devlet Personel Dairesince unvan standardizasyonu yapılmasını ve 1589 sayılı Yetki Kanunu uyarınca çıkarılan ve çıkarılacak olan Bakanlar Kurulu kararlarına göre intibakların yapılmasını sağlamak üzere: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 33 ncu maddesinin bütçe kanunlarına kadro cetvelleri eklenmesine ilişkin hükmü, 1 . 3 . 1974 tarihine kadar ertelenmiştir.

1322 sayılı Genel Kadro Kanunu ile kurumlara tahsis edilip de intibak işlemlerinde kullanılmış bulunan kadrolar ile 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununun 9 ncu maddesi ve 1567 sayılı 1972 yılı Bütçe Kanununun 15 nci maddesi hükümleri uyarınca kurumlara tahsis edilmiş olan kadrolar 1973 mali yılı için de geçerlidir.

1322 sayılı Genel Kadro Kanununun 3 ncu maddesi hükümleri uyarınca alınan 13 . 11 . 1971 tarih ve 7/3434 sayılı Kararname ile bu kararnameyi değiştiren ve değiştirecek olan kararname hükümleri, 1973 mali yılında da uygulanır.

2. Kadro değişikliği ve kadroların dağılımı :

MADDE 22. — 21 nci maddeye göre kurumlara tahsis edilmiş olan kadrolardan 1 . 3 . 1973 tarihinde boş olanlar ile 1973 mali yılında her hangi bir surette boşalacak olanlardan; şahsa bağlı olup da iptal edilmesi gerekenler dışında kalanlar, ilgili kurumun teklifi, Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının görüşü ile, aynı veya diğer sınıf, derece ve unvanlı kadrolar olarak değiştirilebilir.

Kurumlar, 1973 mali yılı içinde kadrolarının yurt içi ve yurt dışı olarak ve kurum içinde üniteler itibariyle dağılımını yaparak, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesine bildirirler. Bu hüküm 1973 mali yılında kuruma tahsis edilen kadrolar hakkında da uygulanır. Bu tespit yapıncaya kadar 1970 yılındaki ünitelerarası kadro dağılımı esas alınır. Unvan standardizasyonu yapıncaya kadar, Genel Kadro Kanunu ile verilen kadrolara intibakları yapılan Devlet memurları, bu kadroların tahsis edildiği görevin eski unvanlarını taşırlar. Intibaklar yapıldığı sırada kuruluş kanunlarının ilgili madde veya 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükümlerine dayanılarak başka görevlerde çalıştırılanlar, fiilen ifa ettikleri görevin unvanını, unvan standardizasyonu ve üniteler arasında kadro dağılımı yeniden yapıncaya kadar muhafaza ederler.

Kurumların 1973 mali yılı içinde yeniden talebedecekleri yurt dışı kadro sayısı Genel Kadro Kanununun yürürlüğe girdiği tarihteki kanunî kadro sayısını aşmayacak şekilde, Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesinin yapacağı müşterek teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunur. Bu hüküm Genel Kadro Kanununun yürürlüğünden sonra kabul edilen kanunlar dolayısıyla tahsisi gereken kadrolar için uygulanmaz.

3. Yurt dışı kadrolarda çalışan Devlet memurlarının kadroları ve yabancı uyruklu personel :

MADDE 23. — Kurumların yurt dışı kuruluşlarında bütçe kanunlarının (D) cetveline göre veya teşkilât kanunlarına müsteniden ücretli veya sözleşmeli olarak çalıştırılmak üzere 30.10.1970 tarihine kadar işe alınan ve halen çalışmakta bulunan personelden Türk uyruklu olanlar, 1327 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve 1589 sayılı Kanuna göre çıkarılan ve çıkarılacak olan kanun hükmündeki kararnamelere ve bu kanunun 21 ve 22 nci maddeleri hükümlerine tabidir.

Yurt dışı kuruluşların yabancı uyruklu personelinin sözleşme ile istihdamlarına devam olunur.

4. Kadro ihdası ve iptali :

MADDE 24. — 1973 mali yılında Bakanlar Kurulu,

- a) Atamaları yapılacak mecburi hizmetliler,
- b) İntibakı yapılacak sözleşmeli personel,

- c) Yeni alınacak din görevlileriyle genel asayişe ve adalete ilişkin hizmetler için,
- d) Askerlik görevinden dönecekler,
- e) Kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla kurulması öngörülen ünitelerde istihdam edilecek personel için ve,
- f) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun görev ve unvan değişikliğiyle ilgili âmir hükümleri gereğince kadro tahsisinin zorunlu olduğu hallerde, 23 nci maddenin 1 nci fıkrasına göre kadro temin edilemediği takdirde, ilgili kurumun talebi, Devlet Personel Dairesinin görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine kadro ihdasına yetkilidir.

1322 sayılı Genel Kadro Kanununun 3 ncu maddesi gereğince şahsa münhasır olarak muhafaza edilen kadrolardan, unvanları 7/3434 sayılı Kararıname ve ek ve tadillerinde yer alanların, boşalmaları halinde, bu kadroların iptaliyle kararnamelerdeki derecelerden kadro ihdasına, Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine, Bakanlar Kurulu yetkilidir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici maddelere ve 1539 sayılı Yetki Kanununa istinaden çıkarılan ve çıkarılacak olan kanun hükmündeki kararnamelere göre yapılan intibaklarda ortaya çıkacak hatalar veya itirazlı işlemler ile, kazaî mercilerce verilen kararlar sonucunda yapılması gereken düzeltmeler dolayısıyla, Devlet Personel Dairesiyle Maliye Bakanlığının görüşleri üzerine Bakanlar Kurulunca kadro iptal ve ihdas olunabilir.

13 . 11 . 1971 tarihli ve 7/3434 sayılı Kararınameye ek karar ile bu kararnameyi değiştiren kararnameler gereğince kurumlara tahsisi gerekli kadrolar, intibaka esas kadroların iadesi şartıyla, Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının görüşleri üzerine Bakanlar Kurulunca verilir.

1539 sayılı Yetki Kanunu uyarınca çıkarılan ve çıkarılacak olan kanun hükmündeki kararnamelere göre yapılacak intibaklar sonucunda ulaşılabacak derecelerdeki kadroların kurumlara tahsisine, bu kararnamelerin uygulanmasından önceki kadroların iadesi şartıyla, ilgili kurumun teklifi, Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.

Bu kanuna ekli Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi personeli kadrolarında, bu fıkrada sözü edilen kararnameler gereğince yapılacak intibaklar sonucunda ulaşılabacak derecelere göre kadro değişikliği yapmaya Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlık divanlarınca karar verilir.

İade ve tahsis işlemleriyle yeniden düzenlenecek kadro cetvelleri hakkında uyulacak esaslar Maliye Bakanlığınca tespit edilir. Tespit edilen esaslara göre düzenlenen ve Bakanlar Kurulunca onaylanan kadro cetvelleri Bütçe Kanununa eklenmiş sayılır. Bu suretle eklenen kadro cetvelleri hakkında 21, 22 ve 24 ncu madde hükümleri uygulanamaz.

12 . 3 . 1964 günlü ve 440 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri ile müesseseleri ve iştirakler hakkındaki Kanunun geçici 8 nci maddesindeki 3 yıllık süre 23 . 2 . 1974 tarihine kadar uzatılmıştır.

5. Cumhurbaşkanlığı, Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisi, hâkimlik ve savcılık meslekleri ile Devlet Plânlama Teşkilâtı personeli :

MADDE 25. — Cumhurbaşkanlığı, Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisi ve Devlet Plânlama Teşkilâtı personeli, Anayasa Mahkemesi, Danıştay ve Sayıştay başkanlıkları ile Adalet Bakanlığında hâkimlik ve savcılık mesleklerinde bulunanlarla bu meslekten sayılan görevleri yapanların kadro cetvelleri bu kanuna eklidir. Bu kadrolar hakkında 21, 22 ve 24 ncu maddeler hükümleri uygulanmaz.

Ancak, Devlet Plânlama Teşkilâtı personeli hakkında 24 ncu maddenin 4, 5 ve 6 nci fıkraları hükümleri saklıdır.

6. Katma bütçeli kurumlar :

MADDE 23. — Bu kanunun kadrolarla ilgili 21, 22 ve 24 ncu maddeleri hükümleri, katma bütçeli idareler hakkında da uygulanır.

7. (H) cetveli ve yurt dışı kadrolarda çalıştırılan Devlet memurlarının aylıkları :

I - (H) cetveli :

MADDE 27. — 1 . 3 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerinde yazılı nispet ve yevmiye miktarlarına ilişkin kayıtlıyı hükümler uygulanmamak üzere, bu madde ile aynı kanunun 34, 45 ve 50 nci maddeleri gereğince her yıl Bütçe Kanunu ile tespiti gereken mısı, nispet ve miktarlar, bağlı (H) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Harcırah Kanununun 33 nci maddesinin (b) bendi hükümlerine göre tespit edilen yevmiyeler, Bakanlık ve müstakil genel müdürlük müfettiş ve müfettiş muavinleri ile Maliye Bakanlığı hesap uzman ve uzman muavinleri, bankalar yeminli murakıpları ve murakıp muavinleri, bakanlıklar merkez teşkilâtına dâhil kontrolörler ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu uzman ve uzman muavinlerine, 1973 mali yılında yetkili makamlarca onaylanan program çerçevesinde yapılacak teftiş, tahkik ve incelemelerde, görevin ifa edildiği mahale ve kurulun teşkilât merkezinin bulunduğu yere bakılmaksızın, 1 nci bent hükümlerine göre ödenir.

Harcırah Kanununa göre yapılacak ödemelerde 1322 sayılı Genel Kadro Kanununun 7 nci maddesi hükmü, personelin yeni kadrolarının dereceleri esas alınmak suretiyle 1973 mali yılında da uygulanır.

Ancak, 1327 sayılı Kanunun intibak hükümlerine göre, buldukları dereceden daha aşağı derecelere intibak ettirilen personelin yollukları, bu personelin intibaklarından evvelki dereceleri üzerinden ödenmeye devam olunur.

Yukardaki hükümlere ilâveten, (H) cetvelinin uygulanmasında, aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır :

a) Harcırah Kanununun 37 nci maddesindeki asgari 4 lira yevmiye, 30 lira olarak uygulanır.
b) Harcırah Kanununun 29 ve 45 nci maddeleri ile aynı kanuna ilişkin (1) ve (2) sayılı cetvellerdeki (475) lira aylık tutar yerine 6 nci derece kadrosu, (2) sayılı cetveldeki (1 000) lira aylık tutar yerine de 1 nci derece kadrosu esas tutulur.

c) Belediye hudutları haricinde vazife gören defterdarlık kontrol memurları için en az yevmiye miktarı 30 lira olarak tespit edilmiştir. Bunların Maliye müfettiş ve hesap uzmanlarıyla birlikte memuriyet merkezleri dışında tertibedilecek çalışmalara katılmaları halinde, gündeliklerinin, bu miktar üzerinden ödenmesine devam olunur.

d) Harcırah Kanununun 34 nci maddesi şümulüne girenlerin yurt dışı yevmiyelerinde tatbik olunacak emsaller Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

e) Yurt dışına veya yurt dışında uçakla yapılacak görev seyahatlerinde, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, Başbakan, Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genelkurmay Başkanı, Kuvvet komutanları ile resmî dâvete icabet suretiyle seyahat eden eşlerine; Bakanlar Kurulu kararına müsteniden yaptıkları daimî veya geçici görev seyahatlerinde kadro dereceleri (1) olan subay ve Devlet memurları ile müsteşar ve elçilere 1 nci, bunların dışındakilere turist sınıfı üzerinden yol masrafı ödenir.

Ancak, dış ülkelerde görevli elçilerden diğer ülkelerde de temsil görevi verilmiş bulunanların, yurt dışında yaptıkları görev seyahatleriyle elçilerden yurt dışında bir yere veya merkeze istişare amacıyla çağırılanlara, kararname alınmaksızın 1 nci mevki üzerinden yol masrafı verilir.

f) Bilimsel çalışmalar yapmak üzere, yurt içi yevmiyelerinin 2 veya üç misli ödenmek kaydıyla, yabancı memleketlere gönderilen doçent ve profesörlerin 10 Ağustos 1970 tarihinden önce ellerine geçen döviz miktarına eşit dövizin yeni kur farkları, kurumlarınca ilgililerin yevmiyelerinin verildiği tertiplerden ilâveten ödenmek suretiyle karşılanır.

Atatürk Üniversitesi öğretim üyesi ve yardımcılardan 4489 ve 4936 sayılı kanunlar hükümlerine göre dış ülkelere gönderilenler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

II - Yurt dışı aylıklar :

Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dâhil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 156 ncı maddesi uyarınca aylıkları, 23 . 12 . 1972 tarih ve 7/5519 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilen ve bu kanuna eklenen «Dış aylıklar emsal cetvelinde» gösterilen emsallerle çarpılmasından sonra mezkûr kararnamedeki ve aşağıdaki esaslara göre ödenir :

a) Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların buldukları mahalde ellerine geçmesi gereken yabancı para miktarının muhafazası yönünden, Türk parası ile yabancı paralar arasında vukubulacak değer değişiklikleri ayrıca nazara alınır; Türk lirası tutarında artış suretiyle meydana gelecek fark maaş bordrolarında açılacak «Para değeri değişikliğinden doğan fark» başlıklı bir sütunda gösterilir. Bu fark vergiye tabi tutulmaz ve ilgili kurum bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

b) Çocuk zammı, aylık ve ilk dört derece için tespit edilen ek göstergeler dışında, ilgililere her ne ad ile olursa olsun yapılacak ödemeler tutarları yurt dışına transfer edilemez.

8. Eski sözleşmeli yabancı personelin ücretleri :

MADDE 28. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile uygulanmasına son verilen 4/10195 sayılı Kararnameye bağlı yönetmelik hükümlerine göre veya (E) cetvelinden alınan kadrolarda istihdam edilmekte iken yabancı uyruklu oldukları için intibakları yapılmayan kimselerin, sözleşme ile çalıştırılmalarına devam olunabilir.

Bunlara ödenecek sözleşme ücretleri, 1973 malî yılında, brüt ücretleri 2 000 liraya kadar (2 000 dâhil) % 40, 3 000 liraya kadar (3 000 dâhil) % 30, 3 000 liranın üstündekilere % 20 fazlasıyla tespit olunur.

İkinci kısım : Sosyal yardım ve yan ödemelere ilişkin hükümler

A) Aile yardımı :

MADDE 29. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 202 - 205 ncı ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 153 - 156 ncı maddeleri gereğince ödenecek olan aile yardımı, 1973 malî yılında yalnız çocuklar için verilir.

Bu ödemeler beher çocuk için 10 liradır.

B) Doğum yardımı :

MADDE 30. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 207 ncı ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 176 ncı maddeleri gereğince ödenecek olan doğum yardımı, 1973 malî yılı için kesintisiz 200 lira olarak ödenir.

C) Ders görevi ücreti :

MADDE 31. — I - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 176 ncı maddesi gereğince eğitim ve öğretim kurumları ile okul ve kurslarda ek ders okutan öğretmen, öğretim üyeleri veya diğer Devlet memurlarına saat başına ek ders ücreti, 1973 malî yılında aşağıdaki miktarlar üzerinden ödenir :

a) Yüksek okullarda :

Öğretim görevlisi, öğretmen
Doçent
Profesör

Gündüz Gece

20	30
30	40
40	50

b) Dış hekim, eczacı ve mühendis yetiştiren okullar ile yüksek dereceli teknik okullarda :

Öğretim görevlisi, öğretmen	30	40
Doçent	40	50
Profesör	50	60
c) Orta dereceli okul ve kurslarda ders görevi verilenler :	10	15
d) Kurumların elemanlarının yetiştirilmesi ile ilgili mesleki okul ve kurslarda :		
1. Asli görevi öğretmenlik olmayan kurum personeli	20	25
2. Kurum dışından sağlanan ve öğretmen niteliğini ihraz etmemiş bulunan personel ile uhdesinde resmî görev bulunmayan kişiler	30	35
3. Asli görevi öğretmenlik olanlar ile öğretmen niteliğini haiz olanlar ve millî güvenlik derslerine giren subaylar	15	20
4. (a) fıkrasındaki personel	(a) fıkrasında belirtilen miktarlar	

II - 1469 sayılı Kanun ile 1472 sayılı Kanununun 23 nci maddesinde belirtilen tüzük yürürlüğe konuluncaya kadar üniversite ve akademilere bağlanan yüksek okullarda ders vermek üzere;

a) Aynı şehirden görevlendirilen öğretim üyeleri ve yardımcıları, öğretim görevlileri ve diğer Devlet memurlarının ders ücretleri, (I) numaralı bendin (a) ve (b) fıkralarındaki gece ve gündüz sütunlarında yazılı miktarlar üzerinden ödenir.

b) Başka şehirden görevlendirilen öğretim üyeleri ve yardımcıları, öğretim görevlileri ve diğer Devlet memurlarının ders ücretleri, (I) numaralı bendin (a) ve (b) fıkralarındaki gece ve gündüz sütunlarında yazılı miktarların (3) misli olarak ödenir.

Orta ve yüksek dereceli okullarda mevcut öğretmenlere, ders görevi verilmek suretiyle doldurulamayan boş dersler, Devlet memuru olan ve olmayan kişilere ders görevi ücreti verilmek suretiyle gördürülebilir. Ancak bu şekilde bir kişiye, öğretmen ve öğretim üyelerinin aylık karşılığı okutmakla yükümlü buldukları ders saati sayısından fazla ücretle ders verilmez.

III - 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 1323 sayılı Kanunla değişik 150 nci maddesi uyarınca kendilerine ders görevi verilenler hakkında da yukarıda yazılı esaslar ve miktarlar uygulanır.

IV - Ek ders görevi ücreti, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkındaki 439 sayılı Kanun ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununa ek 637 sayılı Kanunda, maaş karşılığı okutulmakla yükümlü bulunan haftalık ders saatlerinden fazla okutulan ders saati için ödenir.

Ancak, ders görevi ücreti verilmek suretiyle okutulan ders saati sayısı, haftada Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı her derecedeki okullar ile yüksek okullar ve lise ve dengi okullarda (12); ortaokul ve dengi okullarda (9); yüksek okullardaki atelye öğretmenleri için (14); lise ve dengi okullardaki atelye öğretmenleri için (18); köy ve ilçe bölge kurslarında görevli atelye öğretmenleri için (10) saati geçemez.

V - 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa, 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunla ilâve edilen ek 4 nci madde gereğince, harp okulları, sınıf okulları, harp akademileri ve Gülhane Askerî Tıp Akademisinde ders görevi verilen,

a) Üniversitelerin sivil öğretim üyeleri ile öğretim görevlilerine,

b) Profesör ve doçent unvanını kazanmış veya öğretim üyeliği niteliği üniversite senatosunca kabul edilmiş bulunan askerî personelden, aslî öğretim üyesi olmayanlara,

1973 malî yılında saat başına ders görevi ücreti, öğretim görevlisi için 30 lira, doçent için 40 lira, profesör için 50 lira üzerinden ödenir. Ödenecek bu ücretler, üniversite tazminatına hâlel getirmez. Ücretler hakkında 7244 sayılı Kanununun 3 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

D) Konferans ücreti :

MADDE 32. — I - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 nci maddesine göre, üniversite veya fakülte yönetim kurullarınca saptanan öğretim programı dışında, konferans verenlerden:

- a) Üniversite öğretim üyelerine 125,
b) Devlet memurlarına ve diğer kişilere 100,

Lirayı aşmamak üzere, kurumlarınca tespit olunan miktarda konferans ücreti ödenir.

c) Karadeniz Üniversitesinde tedris mahiyetinde verilen konferanslar için başka üniversite-lerden temin olunan öğretim üye ve yardımcıları ile öğretim görevlilerine 31 nci maddenin I numaralı bendinin (a) ve (b) fıkrasının gündüz sütunundaki miktarların dört misli tutarında konferans ücreti ödenir.

II - 3 . 8 . 1971 tarihli ve 1467 sayılı Harp Akademileri Kanununun 11 nci maddesi gereğince konferans verenlerden;

Türk ve yabancı sivil memurlara (Ders saati başına)	40,
Türk ve yabancı general, amiral ve subaylara (Ders saati başına)	50,
Lira konferans ücreti ödenir.	

E) Fazla çalışma ücreti :

MADDE 33. — 1973 bütçe yılında 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 178 nci maddesine göre ödenecek fazla çalışma ücretlerine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

I - Devlet memurları fazla çalışma yönetmeliği hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan fazla çalışma programlarına dayanılarak saat başına yapılacak ödeme miktarları âzami - asgarî hadleri aşağıda gösterilmiştir.

a) Sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında	2 - 20 TL.
b) Teknik hizmetler sınıfında	2 - 20 TL.
c) Diğer sınıflarda	2 - 15 TL.

II - a) Görevlerinin niteliği gereği fazla çalışma programı uygulanmasına olanak bulunmayan emniyet hizmetleri sınıfında görevli Devlet memurları ile Devlet Memurları Kanununun değişik 178 nci maddesi uyarınca fazla çalışma talimatı yürürlüğe konuluncaya kadar Millî İstihbarat Teskilâtı mensuplarından operasyon, değerlendirme ve destek hizmetlerini yürüten personele ayda 200 lira fazla çalışma ücreti ödenir.

Bu fazla çalışma ücreti; aylıksız izin, yıllık izin, yurt dışına gönderilme, görevden uzaklaştırılma, tutuklu bulundurulma, mazeretsiz işe gelmeme ve mehil müddeti içinde işe başlamama halleri dışında kesilmez.

b) Gece öğrenimi yapan üniversite, hağimsız fakülte veya bunlara bağlı yüksek okullarda ve akademilerde gece öğretimının devam ettiği sürece gece çalışacak dekan ve müdürlere 600, fakülte sekreterlerine 500, müdür ve şeflerine 450, fakülte yönetim kurullarınca görevlendirilecek memurlardan yardımcı hizmetler sınıfında bulunanlara 300 ve diğer sınıflarda bulunanlara 400 lira aylık fazla çalışma ücreti ödenir.

III - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla ilâve edilen ek geçici 6 ve 9 ncu maddelerde yazılı kurumlar personeline ödenecek fazla çalışma ücreti hakkındaki esaslar kurumlarca hazırlanacak ve Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesinin görüşü alındıktan sonra Bakanlar Kurulundan geçirilecek yönetmeliklerle düzenlenir. Bu yönetmeliklerden mahallî idarelerle (il özel idareleri ve belediveler) ilgili olanlar Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesinin görüşü alındıktan sonra İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanır.

IV - Yasama Meclislerinin çalışma özelliği bakımından; Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi personeline, Devletin diğer personeli için tanınan sürenin iki katını geçmemek ve saat ücreti ise Devletin diğer personeli için tanınan miktarlara bağlı kalınmak kaydı ile fazla çalışma yaptırılabilir. Fazla çalışma esasları Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlık divanlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle saptanır.

V - Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları ile kurumların atelye ve bölümlerinde, döner sermaye siparişleri üzerine, işin gereği olarak, mesai saatleri dışında çalıştırılanlara (Öğretmen, teknisyen, usta öğretici, atelye şefi ve idarecilere) normal mesai aylarında en çok 48 saat, tatillerde de günde 8 saati geçmemek kaydıyla, okul ve kurum döner sermaye hasılatından, beher saati 10 - 14 lira arasında, fazla çalışma ücreti ödenir.

VI - PTT Genel Müdürlüğü servislerinde işletmenin özelliği icabı, günün 24 saatinde; hafta tatili ve diğer kanunî tatil günlerinde çalıştırılmasında zorunluk bulunan personele yaptırılacak fazla çalışmanın aylık ortalaması haftada 25 saati geçemez.

F) İş riski, iş güçlüğü ve teminindeki güçlük zammı :

MADDE 34. — I - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunun 71 nci maddesi ile getirilen ek maddede yer alan iş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarının, 24 . 1 . 1972 tarihli ve 7/3780 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 5 . 8 . 1972 tarih ve 7/4821 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ve bu kararlara ek olarak çıkarılan kararnamelerde tespit edilen esas ve miktarlar üzerinden 1973 malî yılında da ödenmesine devam olunur.

Bakanlar Kurulu, ilgili kurumların isteği, Devlet Personel Dairesinin görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi ile, 1973 malî yılında söz konusu kararnamelerde değişiklik yapmaya ve ek kararnameler çıkarmaya yetkilidir. Ancak bu kararnamelerde tespit olunacak iş güçlüğü zammı 800 lira, iş riski zammı 400 lira ve teminindeki güçlük zammı ise 1 400 liradan fazla olamaz.

II - Aşağıdaki yazılı görevler için Bakanlar Kurulu kararı alınmaksızın ödeme yapılır :

a) Emniyet hizmetleri sınıfında görevli Devlet memurlarına aylıksız izin ve yurt dışına gönderilme, tutuklu bulunma, görevden uzaklaştırılma, mazeretsiz işe gelmeme ve mehil müddeti içinde işe başlanmama halleri dışında ayda 400 lira iş riski zammı, toplum polisinde çalışanlara ayrıca ayda 250 lira iş güçlüğü zammı,

b) Sayıştaya hesap vermekle yükümlü nakit saymanları ile vergi dairesi müdürlerine ayda 400 lira iş riski zammı,

c) Gümrük muhafaza ve orman muhafaza memurlarına ayda 200 lira iş güçlüğü zammı,

d) 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 9 ncü maddede yazılı kurumların nakit ve kıymet sorumluları da 400 liraya kadar «iş riski zammı» ndan faydalanırlar.

III - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 6, 9, 12, 13 ve 14 ncü maddelerde zikredilen kurumlar personeline, bu maddede yazılı zamlar 657 sayılı Kanunun kapsamına giren daireler personeline verilecek zamların kapsam ve miktarını aşmamak kaydıyla ödenebilir.

Bu ödemelerin esasları ek geçici 9, 12, 13 ve 14 ncü maddelerde yazılı kurumlar için ilgili kurullarla, ek geçici 6 ncü maddede yer alan kurumlar için de işleri Bakanlığınca Devlet Personel Dairesinin görüşü alınmak suretiyle hazırlanacak ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilecek yönetmeliklerle tespit olunur.

MADDE 35. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa, 30 . 7 . 1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunun 13 ncü maddesi ile ilâve edilen ek 3 ncü maddede yer alan işgüçlüğü ve iş riski zammının, 14 . 9 . 1972 tarih ve 7/5022 sayılı Bakanlar Kurulu kararında tespit olunan esas ve miktarlar üzerinden, 1973 malî yılında da ödenmesine devam olunur.

MADDE 36. — I - 7 . 9 . 1971 tarih ve 7/3082 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Fazla Çalışma Yönetmeliği gereğince fazla çalışma programları hazırlanıp Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konuluncaya kadar;

a) Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirildiği il ve bölgelerde çalışan sağlık ve yardımcı sağlık personeline, 26 . 8 . 1963 tarihli ve 6/2150 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilen yönetmelik ve bu yönetmeliğe ek olarak çıkarılmış bulunan yönetmeliklerde tespit olunan esaslara göre verilen «Mahrumiyet tazminatı» ile «Seyyar hizmet tazminatı»nın,

b) 25 . 6 . 1965 tarihli ve 641 sayılı Kanununun 1 nci maddesine göre tam gün çalışma yapanlara verilen tazminatın,

Ödenmesine devam olunur.

II - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 123 ncu maddesine göre çıkarılacak tüzük yürürlüğe girinceye kadar;

a) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine dair Kanuna göre verilen ve aynı kanunda belirtilen nispet ve miktarlar uygulanmak suretiyle bulunacak miktardaki ikramiyenin,

b) 3201 sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanununun 86 nci maddesi gereğince para mükâfatı öngörülenlere, yeni derecelerinin karşılığı olan eski aylık tutarlarına aynı kanunun 86 nci maddesinde belirtilen nispetlerin uygulanması suretiyle bulunacak miktardaki para mükâfatlarının,

Ödenmesine devam olunur.

G) Yiyecek yardımı :

MADDE 37. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212 nci maddesine göre yiyecek yardımı Yönetmeliği çıkıncaya kadar Türk Silâhlı Kuvvetlerinde (Jandarma dâhil) görevli Devlet memurları ile ordu hastabakıcı, hemşire ve ebelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak ayda 75 lira ödenir.

Bunlardan ordu hastabakıcı, hemşire ve ebelerin askerî tabiiye öğrencileri gibi işelerine devam olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Hazine ve kamu kuruluşlarına ait hükümler

Birinci kısım : Hazine işlemleri

A) Hazine bonoları ve avans işlemleri :

MADDE 38. — 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 80 nci maddesinde yazılı ödemeleri zamanında yapabilmek ve tahsilâtın göstereceği mevsimlik dalgalanmaların, bu ödemelerin olumsuz yönde etkilenmesini önlemek amaçları ile 1973 malî yılında T. C. Merkez Bankasından yeteri kadar kısa vâdeli avans almaya, gerçek ve tüzel kişilerin Hazineye yatırmak isteyecekleri paralar karşılığında en çok bir yıl vâdeli Hazine bonoları çıkarmaya ve ayrıca, çıkarılacak Hazine bonolarını T. C. Merkez Bankası vasıtasıyla da gerçek ve tüzel kişilere satırmaya ve gerektiğinde satınaldırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Kullanılacak avansın ve çıkarılacak Hazine bonolarının miktarları Maliye Bakanlığı ile T. C. Merkez Bankasınınca müştereken tespit olunur.

MADDE 39. — 1973 malî yılında vâdesi gelen 1972 malî yılına ait Hazine bonoları mukabilinde, hamillerinin isteği üzerine uzun vâdeli Devlet tahvilleri vermeye Maliye Bakanı yetkilidir. Bu maksatla çıkarılacak tahvillerin faiz nispeti, ihraç fiyatı, itfa süresi ve diğer şartları Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir. Tahvillerin faiz ve bedelleri ile bunlarla ilgili ödemeler ve bu değiştirmeye ilişkin bütün işlemler, her türlü vergi ve resimden muaftır. Bu tahviller, kamu kurumlarının yapacakları artırma ve eksiltme ve sözleşmelerde teminat olarak ve Hazinece satılan millî emlak bedellerinin ödenmesinde, itibarî değerleri üzerinden kabul olunur.

B) İç istikraz tahvilleri :

MADDE 40. — Üçüncü maddede tespit edilen miktara kadar iç istikraz akdine Maliye Bakanı yetkilidir. Çıkarılacak tahvillerin faiz nispeti, ihraç fiyatı, itfa süresi ve diğer şartları Bakanlar Kurulu tarafından tespit olunur. Tahvillerin faiz ve bedelleri ile bunlarla ilgili ödemeler ve istikraz ilişkili bütün işlemler, her türlü vergi ve resimden muaftır. Bu tahviller kamu kurumlarının

yapacakları artırma, eksiltme ve sözleşmelerde teminat olarak ve Hazinece satılan milli emlak bedellerinin ödenmesinde, itibari değerleri üzerinden kabul olunur.

C) Program ve proje kredisi ile dış istikraza ilişkin hükümler :

MADDE 41. — a) Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlarla yapılmış ve yapılacak anlaşmalar gereğince, belli hizmetler, taahhütler, yatırımlar veya projeler için sağlanacak yardımlar ile program ve proje kredisi olarak 1973 mali yılında elde edilecek imkânların Türk lirası karşılıklarını, malzeme ve hizmet bedellerini bir taraftan bütçeye gelir; diğer taraftan ilgili daireler bütçelerinin özel tertiplerine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

İlgili daireler bütçelerine ödenek kaydolunan miktarlardan yılı içinde harcanamayan bakiyeler ertesi yıla yukardaki esaslara göre devrolunur.

1972 ve daha önceki yıllarda aynı maksatlarla temin edilmiş bulunan Türk lirası karşılıkları ile malzeme ve hizmet bedelleri hakkında da yukarıda yazılı esaslar dâhilinde işlem yapılabilir.

b) Yabancı devletler veya uluslararası kurumlardan anlaşmaları gereğince sağlanarak genel bütçeye dâhil daireler ve katma bütçeli idareler bütçelerinde yer alan proje kredileri karşılıklarından daha fazla kredi kullanma imkânı hâsıl olduğu takdirde, fazla kredi imkânlarını ilgili idare bütçelerinin (B) cetveline gelir ve gider bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

c) 28 . 5 . 1970 gün ve 1265 sayılı Kanun ile onaylanan ve Milletlerarası Para Fonu Anlaşmasının bazı maddelerini değiştiren ve yeni bazı maddeler ekleyen Anlaşma hükümlerine göre sağlanan özel çekme haklarının hâsıl ettiği Türk lirası karşılıklarını, bütçeye gelir ve bu konuda yapılacak geri ödemelerin gerektirdiği meblâğları Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek ve gider kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

d) Yabancı devletler ve milletlerarası kurumlarla yapılmış veya yapılacak anlaşmalar hükümlerine göre; Hükümetimizle bu devlet veya kurumlar tarafından sarf, mahal veya gayesinin müştereken tespiti mukarrer meblâğı ve söz konusu anlaşmalar ahkâmının tatbiki dolayısıyla sarfi gerekecek parayı,

NATO enfastrüktür projelerinin ifasında 6095 sayılı Kanununun 2 nci maddesi (c) fıkrası gereğince Hazinece 5 milyon liraya kadar avans verilir.

Verilecek bu avanslar M. S. B. bütçesinin 700 - 730 NATO enfastrüktürün inşa ve tesisleriyle ilgili giderler kaleminden ödenir.

aa) Yabancı devlet, kuruluş ve milletlerarası kurumlardan sağlanmış veya sağlanacak hibe yardımlarıyla proje veya program kredilerinin hâsıl ettiği veya edeceği Türk lirası karşılıklarından,

bb) Bu şekilde tahassül eden Türk lirası karşılıklarından evvelki yıllarda yapılan ikrazların tahsil olunacak faiz ve resülmallerinden,

cc) Hükümetimizce yabancı devlet kuruluş veya milletlerarası kurumlardan düşük faizle sağlanan kredilerin daha yüksek faizle kullanılması neticesinde tahassül eden veya edecek olan faiz farklarından (Bu kredilerle ilgili olarak müstakrizlerle yapılan anlaşmalarda bu konu ile ilgili hükümlerin mahfuz kalması kaydıyla);

Ayrıarak muayyen hesaplara yatırmak veya tespit edilen amaçlar için kullanmak üzere bütçeye gelir ve ödenek kaydetmeye ve bunları sarfa Maliye Bakanı yetkilidir.

e) Türk parası karşılıklarından serbest bırakılmış olup da Hazine muamelesi olarak Devlet borçlarına karşılık harcanmış meblâğları bütçeye gelir, ödenek ve gider kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 42. — Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlardan istikraz suretiyle sağlanan imkânları, ekonominin çeşitli sektörlerinde gelişmeyi artırmak amacıyla

anlaşmalar hükümleri gereğince kamu ve özel sektör kurumlarına ikraz veya devretmeye, Maliye Bakanı yetkilidir.

Uluslararası kurumlarca ve yabancı ülkelerin kredi teşekküllerince, kamu kurumlarına verilecek kredileri anlaşmalarındaki şartlarıyla garanti etmeye; özel sektör kurumlarına verilecek kredilere Türk parası kıymetini koruma mevzuatı çerçevesinde transfer garantisi vermeye, Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 43. — Yıllık programla tespit edilen dış finansman ihtiyacının karşılanması maksadıyla, 244 sayılı Kanunun kapsamı dışında kalan kuruluşlarla kredi anlaşmaları yapmaya, Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu kabil anlaşmalar Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe girer

1972 ve daha önceki bütçe yıllarında akdedilmiş benzeri anlaşmalar hakkında da bu hüküm uygulanır.

D) Özel hesap ve fonlara ilişkin hükümler :

a) Özel hesap :

MADDE 44. — Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 18 sayılı Kararın 4 nci maddesi ile tesis edilen «Özel hesap» ın tasfiyesi beklenmeksizin, malî yıl sonunda bu hesap bakiyesinden Maliye Bakanlığı ve T. C. Merkez Bankası arasında mutabık kalınacak miktar bütçeye gelir kaydedilir.

Üçüncü Beş Yıllık Plânda ve 1973 yılı programında selektif kredi fonundan müstakriz ve bankalara yapılması öngörülen faiz farkı ödeme esasları bu hususta çıkarılacak kararname ile tespit olunur. Maliye Bakanlığı bütçesine bu amaçla koatulan ödeneği artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

b) Kambiyo eşitleme fonu :

MADDE 45. — Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 18 sayılı Kararın 3 nci maddesi ile tesis edilen «Kambiyo eşitleme fonu» nda toplanan meblâğ, bütçeye aylık olarak gelir kaydedilir. Bu meblâğ T. C. Merkez Bankası kârları arasında gösterilmez.

c) İstikrar fonu :

MADDE 46. — Özel fonlardan :

a) 1567 sayılı Kanunun 6258 sayılı Kanunla değişik 1 nci ve 16 . 9 . 1960 gün ve 79 sayılı Kanunun 9 ncu maddelerine dayanılarak, Bakanlar Kurulunun 2 . 6 . 1961 gün ve 5/1280 sayılı Kararı gereğince tesis edilen «istikrar fonu» na yatırılacak paraların net bakiyesi,

b) T. C. Merkez Bankasında NATO hesabında toplanan paralardan, Maliye Bakanlığınca belirtilecek meblâğ,

c) 16 . 9 . 1960 gün ve 79 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince açılan, «Akaryakıt fiyat istikrar fonu» nun 10 milyon lirayı aşan kısmı,

Bütçeye gelir kaydolunur.

d) Türk kültür ve varlığını tanıtmaya ve koruma fonu :

MADDE 47. — Türk kültür ve varlığını tanıtmaya ve koruma faaliyetlerindeki ödeneklerden bir fon kurmaya ve ilgili bakanlıklarla birlikte tespit edilecek esaslar dâhilinde, bu fondan ödeme yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

İkinci kısım : Hazine ve kamu kuruluşları ilişkilerine ait hükümler

A) Harcama plânları :

MADDE 48. — 1973 malî yılında Maliye Bakanı, döner sermayeli kuruluşların, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ve benzeri kurumların iş programları gereğince yer ve zaman esasına göre harcama programları, gelir tahminleri ve fon akımı tablosu hazırlamalarını isteyebilir.

MADDE 49. — Hazine tarafından yıllık genel ödeme plânı yapılabilmesi amacıyla, Maliye Bakanı, genel bütçeye dâhil dairelerden, belli edeceği süreler için ayrıntılı harcama programları hazırlamalarını isteyebilir.

Bu madde hükmü, harcama, gelir ve mevcutlar açısından katma bütçeler için de uygulanır.

B) Kredili alım - satım işlemleri :

MADDE 50. — Genel bütçeye giren dairelerle katma bütçeli idareler :

a) Maliye Bakanlığınca belirtilecek miktarları aşacak şekilde kredili mal ve hizmet alım ve satımı yapamazlar.

b) Sözleşmeleri gereğince bütçe ödeneklerinden ne miktarlarının Kamu İktisadî Teşebbüslerinden sağlayacakları mal ve hizmetler karşılığı olduğunu Maliye Bakanlığına bildirmeye mecburdurlar.

C) Özel otomatik ödenek :

MADDE 51. — Genel bütçeye giren daireler ve katma bütçeli idarelerin;

a) Hazineye, belediyelere, belediyelere bağlı kuruluşlara, özel idarelere ve Kamu İktisadî Teşebbüslerine her türlü vergi, resim, harç, gecikme zammı, kur farkı mal ve hizmet bedelleri şeklinde geçen yıllardan doğmuş borçlarının tasfiyesi için ilgili tertiplerine gereğine göre gelir ve ödenek veya doğrudan doğruya ödenek kaydetmeye,

b) Belediyeler ve Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile olan cari hesaplarının ve karşılıklı borç ve alacaklarının mahsuben tasfiyesine;

Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu maddenin (b) fıkrası kapsamına giren daire, kurum ve müesseseler, aralarındaki sözleşme hükümleri saklı kalmak şartıyla, her ay sonu itibarıyla diğer daire, kurum ve müesseselerden olan borç ve alacaklarını, izleyen ayın 15 nci gününe kadar Maliye Bakanlığına bildirmekle yükümlüdürler. Maliye Bakanı, mahsup işlemlerinin kolaylıkla yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin genel bütçeye dâhil daireler ve katma bütçeli idarelerden bütçe yılı içinde doğacak olan alacaklarını, bu daire ve idareler bütçelerindeki ödeneklerinden mevkuft tutturmak suretiyle tahakkuka bağlatmaya yetkilidir.

D) İller Bankasına verilecek avans :

MADDE 52. — 1973 mali yılında İller Bankası tarafından Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânının 1973 programı gereğince yapılacak mahallî idare yatırımlarının finansmanı için Maliye Bakanlığınca İller Bankasına 350 milyon lira avans verir. Bu avansı karşılamak üzere Hazine tarafından tahsil olunarak mahallî idarelere doğrudan doğruya ödenecek vergi paylarından kesinti yapmaya Maliye Bakanlığınca yetkilidir. Vergi payları verilen 350 milyon liralık avansı yılı içinde karşılamazsa açık kalan kısmı takibeden yıl bütçesinde nazara alınır.

E) Belediyeler borç tahkim ve terkin işlemleri :

MADDE 53. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin 691 sayılı Kanunun ve 1376 sayılı 1971 yılı Bütçe Kanununun 59 ncu maddesinin (a) fıkrası gereğince yapılan tahkimler sonunda doğan Hazineye olan borçlarının, 1312 sayılı Kanuna göre yapılacak mahsup işlemleri sonunda kalan kısımları, terkin olunur.

MADDE 54. — 6 . 12 . 1960 tarihli ve 154 sayılı Kanunun 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeleri uyarınca tahkime tabi tutularak, taksit ödemeleri 3 . 10 . 1963 tarih ve 347 sayılı Kanunla kalkınma plânının 2 nci 5 yıllık dönem sonunda başlaması kabul edilen borçlardan T. C. Merkez Bankasına yapılacak olan tediyelerin faiz ve anapara taksitleri için 1973 mali yılında ödeme yapılmaz ve bu süre için faiz yürütülmez.

F) Sermaye artışı ve kâra ilişkin hükümler :

MADDE 55. — Kamu iktisadî Teşebbüslerinin yönetim veya müdürler kurullarınca onaylanan 1972 net kârları ile eski yıllar kârlarından ödenmemiş sermayelerine mahsubedilmeyen miktarları bütçeye gelir ve yıllık yatırım finansman programları gereğince sermayelerine mahsup veya kendilerine ikraz edilmek üzere bütçeye ödenek ve gider kaydetmeye, Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 56. — Kamu iktisadî Teşebbüslerinin yıllık yatırım ve finansman programları gerektirdiği takdirde, bütçeden sermayelerine mahsuben ödeme yapabilmek veya meydana gelecek kârlarının sermayelerine mahsubunu sağlamak amaçlarıyla, kuruluş kanunlarında değişiklik yapılmıyaya kadar, sermayelerini yeteri kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu madde hükmü döner sermayeli kuruluşlar hakkında da uygulanır.

MADDE 57. — Kamu ortaklıklarının ve iştiraklerinin yeniden düzenleme tedbirlerini gerçekleştirmek, sermaye artırımlarına katılmak, yatırım ve finansman programlarının gereklerini yerine getirmek amaçlarıyla :

a) Hazinece sermaye artırımlarına katılmasına, diğer Kamu iktisadî Teşebbüslerinin sermaye paylarının satın alınmasına;

b) Hazinesinin ve Kamu iktisadî Teşebbüslerinin sermaye paylarını, diğer Kamu iktisadî Teşebbüslerine devrettirmeye ve onlar tarafından da devraldirmaya;

c) 1570 sayılı ve 9 . 3 . 1972 tarihli Kanun ile değiştirilen 7470 sayılı T. C. Turizm Bankası Kanununun 6 ncı maddesi uyarınca (A), (B) ve (C) gruplarına ayrılmış bulunan banka hisse senetlerinden (C) grubunun Hazinece devralınmasına;

d) Bu işlemlerinin gerçekleşmesi amacıyla, gerekli meblâğı niteliğine göre bütçeye gelir veya ödenek ve gider kaydettirmeye;

Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 58. — Sermayeleri tespit edilen limite ulaştıktan sonra elde edilen kârlar hakkında ne şekilde işlem yapılacağına dair kanunlarında bir hüküm bulunmayan genel ve katma bütçeli dairelere bağlı döner sermayeli işletmelerin sermaye fazlası gelirlerini, genel bütçeye gelir kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 59. — Ortaklık şeklindeki Kamu iktisadî Teşebbüslerinin sermaye artırımında, kamu payı için, Türk Ticaret Kanununun 238 ncı maddesi hükmü uygulanmaz.

G) İDT ile Hazine, DYB ve MB ilişkileri :

MADDE 60. — Devlet Yatırım Bankası Kanununun 2 ncı maddesi dışında kalan Kamu iktisadî Teşebbüslerini, yıllık yatırım ve finansman programında öngörülen yatırımlarının finansmanı için Devlet Yatırım Bankasının yatırım ve işletme kredilerinden yararlandırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 61. — a) iktisadî Devlet Teşekküllerinin ve diğer Kamu iktisadî Teşebbüslerinin geçmiş yıllarda ve 1973 malî yılında birbirlerine, genel bütçeye dâhil daireler ve katma bütçeli idarelere, Hazineye, Devlet Yatırım Bankasına ve T. C. Merkez Bankasına olan her çeşit borç ve alacakları ile dış borçlarını nakden veya hesaben tahsil veya tediye etmeye veya ettirmeye, bu işlemler sonuçlarını gereğine göre bütçeye gelir ve mevcut veya yeniden açılacak tertiplere yeteri kadar ödenek ve gider kaydetmeye,

b) 6 . 12 . 1960 tarihli ve 154 sayılı, 12 . 6 . 1963 tarihli ve 250 sayılı ve 26 . 7 . 1965 tarihli ve 691 sayılı tahkim kanunları ile 5 . 9 . 1963 tarihli ve 325 sayılı Kanun ve 441 sayılı Devlet Yatırım Bankası Kanununun 27 ncı maddesi gereğince doğan Hazine borç ve alacaklarını, yu-

kardaki mahsup işlemlerinin yapılabilmesi için yahut yıllık yatırım ve finansman programının gereği olarak ya da küçük meblâğların hesaplardan tasfiyesi amacıyla, kısmen veya tamamen erken tahsil ve ödemeye,

Maliye Bakanı yetkilidir.

c) 250 sayılı Kanun haric olmak üzere, (b) fıkrasında sözü edilen tahkim kanunları uyarınca yapılan erken ödeme ve mahsup işlemleri faizsiz olarak yürütülür. Bu işlemler için, geçmiş yıllar vâdelerine ait faiz ödemesi yapılmaz ve bu kanunların uygulanmasından ötürü Hazineye borçlu olan kurumlardan da faiz aranmaz. Bu yıla kadar erken ödemeye tabi tutularak faiz ödenmeyen kurumların bu faizlere ilişkin olarak tarh, tahakkuk, veya tahsil işlemleri yapılmış vergi, resim ve harçlar terkin veya ret ve iade olunur.

d) (b) fıkrasında sözü geçen tahkim kanunları dolayısıyla Hazinesin, kamu kuruluşlarına olan borçları Devlet iç istikraz tahvilleri verilmek suretiyle tasfiye olunur. Bunlar için de geçmiş yıllar vâdelerine ait faiz ödemesi yapılmaz ve bu fıkra gereğince yapılacak mahsup işlemleri sonuçlarının gelir, ödenek ve gider kaydının yapılmasında yukardaki (a) fıkrası hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Bütçe işlemleri

Birinci kısım : Borç ödemeleri ve diğer işlemler

A) Geçen yıllar borçları :

MADDE 62. — I - Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idarelerin geçen yıllara ait karşılıklı borçları «Dağıtılamayan transferler» programının «Eski yıllar borçları» faaliyetinden ödenir. Bu faaliyetteki ödeneklerin yetmemesi halinde :

a) 1972 yılı bütçesindeki tertibinde karşılığı bulunan borçlar, ilgili oldukları program tertiplerindeki ödeneklerden bu faaliyete;

b) 1928 - 1971 bütçe yıllarına aid olup da Muhasebe Umumiye Kanununun 93 ncü maddesine göre zamanışımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar, 1973 yılı bütçesinin (100 kod numaralı personel giderlerine ilişkin harcama kalemleri hariç) ilgili oldukları program tertiplerine dâhil ödeneklerden bu faaliyete;

Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödenekten ödenir.

II - Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idarelerin Kamu İktisadî Teşebbüslerine, belediyele-re veya bunlara bağlı teşekküllere ve şahıslara olan karşılıklı veya karşılıksız eski yıllar borçları, Maliye Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten, ilgili daire veya idarenin mevcut veya yeniden açılacak tertiplerine Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödenekten ödenir. Bu konuda gerekli işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Ancak, esas itibariyle giderlerini kendi gelirleriyle karşılayan ve sadece belli amaçlar için genel bütçeden Hazine yardımı alan katma bütçeli idareler için bu fıkra hükmü uygulanmaz.

B) ilâma bağlı borçlarla emekli ikramiyesine ilişkin hükümler :

MADDE 63. — Maliye Bakanlığı bütçesi ile katma bütçelerin «Dağıtılamayan transferler» programında yer alan «Emekli Sandığına ödemeler» ve «ilâma bağlı borçlar» faaliyetlerindeki ödeneklerin yetmemesi halinde, bu ödenekleri artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

C) Katma bütçeli idarelerin dış borçları :

MADDE 64. — Katma bütçeli idarelerin dış borçlarını, genel bütçeden yapılan Hazine yardımlarından ödeme vâdelerinde nakden veya hesaben tahsil ve tediye etmeye veya ettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

D) Katma bütçeli idarelere Hazine yardımı :

MADDE 65. — Katma bütçeli idarelerin bütçelerini denkleştirmek amacıyla, Maliye Bakanlığının bütçesinin Hazine yardımı tertiplerine ödenek ve mukabili ilgili katma bütçenin (B) işaretli

cetveline gelir kaydolunan miktarlardan, bu maksada göre fazla olduğu tespit edilen kısımlar, malî yıl sonunda Maliye Bakanlığınca ilgili idarelere ödenmeyerek iptal olunur.

Söz konusu ödeneklerden herhangi bir nedenle yılı içinde nakden ödenmeyen kısımlar, gelecek yıllarda ödenmek üzere bütçe emanetine alınabilir.

E) Yatırım Harcamalarına ilişkin hükümler :

MADDE 66. — Yıllık programlara ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye yatırım harcaması yapılamaz. Proje ismi zikredilmeyerek ödeneklerin bir proje numarası altında toplu olarak verildiği hallerde bu toplu ödeneklerin hangi projelerde kullanılacağına dair ilgili Bakan tarafından onaylanmış programlarda gösterilen işler esas alınır.

1973 yılı programına ekli yatırım projeleri için programla tahsis edilen ödeneklerden başka projeler ve amaçlar için aktarma yapılmaması esastır.

Yıllık programa ek yatırım hisselerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için «1973 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair karar» da yer alan usullere uyulur.

Bu hüküm katma bütçeler ve kamu teşebbüsleri için de uygulanır.

F) Yurt dışından sağlanacak malzemelerle Devlet Malzeme Ofisinden alınacak taşıtlara ait kredilerin mahsup süresi; motorlu taşıtların bir elden kullanılması :

MADDE 67. — a) Dış memleketlerden getirilecek malzeme karşılığı olarak 1050 sayılı Muhaşebesi Umumiye Kanununun 83 ncu maddesi gereğince açılmış bulunan kredilerin akreditife tahsis olunan miktarlarından, malî yılın son günü itibarıyla bedeli muhabir bankaya transfer edilmek suretiyle çözülmüş bulunan kısma tekabül eden mal tutarları mahsup devresi sonuna kadar yılı bütçesinden mahsubedilir.

Bu hüküm katma bütçeler için de uygulanır.

Genel ve Katma Bütçeye dahil dairelerce gerek geçmiş malî yıllarda, gerek 1973 malî yılı içinde Devlet Malzeme Ofisine yatırılmış bulunan taşıt bedelleri, taşıtların Devlet Malzeme Ofisince malî senenin hitamından itibaren üç ay zarfında teslim edilmesi ve tahakkuk evrakının tevdi olunması kaydı ile ilgili yıl bütçesinden mahsubolunur.

b) 1973 malî yılı içinde genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, daire hizmetlerinde kullandıkları motorlu taşıtlardan bir kısmının veya tamamının pilot olarak seçilecek il veya ilçelerde valilikler emrinde tek elden yönetilmesini teminon gerekli kararı almaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İkinci Kısım : Aktarma ve Özel ödenek kayıt işlemleri

A) Yan ödemelere ilişkin ödenek işlemleri :

MADDE 68. — Devlet Memurları Kanununun gerektirdiği harcamalar için Maliye Bakanlığı bütçesinin «Diğer malî Transferler» faaliyetindeki ödenekten genel bütçeli daire ve katma bütçeli idarelerin hizmet programlarında yer alan aylık, sözleşmeli personel ücreti, % 1 ek karşılıklar, sosyal yardımlar, ödenekler ile tazminatlara ilişkin harcama kalemlerine ve memurlara dokuz aylık maaş farklarının ödenmesiyle ilgili olarak da «diğer eski yıllar borçları» faaliyetine aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Ancak, esas itibarıyla giderlerini kendi gelirleriyle karşılayan ve sadece belli amaçlarla genel bütçeden Hazine yardımı alan katma bütçeli idareler için bu madde hükmü uygulanmaz.

MADDE 69. — Devlet Memurları Kanununun öngördüğü yönetmelikler hazırlanıp uygulamaya geçildikçe, Maliye Bakanlığı Bütçesinin «Diğer malî transferler» faaliyetinde yer alan toplu ödenekten genel bütçeli daire ve katma bütçeli idarelerin bütçelerindeki fazla çalışma ücreti (Üniversitelerin gece öğretimi ile ilgili fazla çalışma ücreti hariç), iş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı, ödül ve görevsel temsil giderleri harcama kalemlerine yeteri kadar ödenek aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Ancak, esas itibariyle giderlerini kendi gelirleri ile karşılayan ve sadece belli amaçlarla genel bütçeden Hazine yardımı alan katma bütçeler için bu madde hükmü uygulanmaz.

MADDE 70. — Genel bütçeli daire ve katma bütçeli idarelerin ödenek cetvellerindeki tertiplerinin (100) kod numaralı «Personel Giderleri» içinde yer alan ve uygulama cetvellerinde (110) kod numarası altında gösterilen «Aylıklar» toplamının % 10 oranındaki miktarı Maliye Bakanlığı Bütçesinin (930) kod numaralı programı (09) kod numaralı «Diğer malî transferler» alt programının (001) kod numaralı «Personel Kanunlarının ve bunlara ilişkin yönetmeliklerin gerektirdiği giderler karşılığı» faaliyetine aktarılmıştır.

B) Aktarma ve özel ödenek kayıt işlemlerine ilişkin hükümler :

a) Nükleer enerji sahası :

MADDE 71. — 8 . 5 . 1961 tarihli ve 299 sayılı Kanunla tasdik olunan Nükleer Enerji Sahasında Hukukî Mesuliyete dair sözleşmenin 7 nci maddesi kapsamı içinde vukua gelecek hasar bedellerini karşılamak üzere, gerekli ödeneği Başbakanlık Bütçesinde açılacak bir tertibe kaydetmeye ve ödeme şart ve esaslarını saptamaya Maliye Bakanı yetkilidir.

b) Bayındırlık ve Köy İşleri Bakanlıkları bütçelerine yapılacak aktarmalar :

MADDE 72. — Devlet kurum ve müesseseleri ile kamu tüzel kişileri, dernekler ve diğer kurumlar tarafından veya dış yardımlardan ;

aa) Yaptırılacak bîlûmum yapı, demirvolu, liman, hava meydanı ve akaryakıt tesisleri gibi tesisler ile bunların tesisat, proje ve benzeri işlerin yaptırılması amacıyla Bayındırlık Bakanlığı adına Hazineye yatırılacak paralar,

bb) Sulama ve içme suyu inşaatı ile tesisi, yol, köprü, tesis yaptırılması, bakımı, etüt, araştırma ve proje hizmetlerinin ifası amaçlarıyla Köy İşleri Bakanlığı adına yatırılacak paralar,

Maliye Bakanlığınca bir taraftan (B) işaretli cetvelde açılacak özel maddelere gelir; diğer taraftan (aa) fıkrasındakiler Bayındırlık Bakanlığı (bb) fıkrasındakiler Köy İşleri Bakanlığı bütçelerinde (A) işaretli cetvellerin sonunda açılacak özel program, alt program, faaliyet veya projelere ödenek kaydolunur.

Bu ödeneklerden yılı içinde harcanamayan kısımlar ertesi yıla yukardaki esaslara göre devren gelir ve ödenek kaydolunur.

Bayındırlık Bakanı, (aa) fıkrasında belirtilen işlerin ifasında ilgili kuruluşların ihale mevzuatını uygulamaya yetkilidir.

Köy İşleri Bakanlığı, işin gerektirdiği durumlarda gelir ve ödenek kaydı işlemi beklemeksizin (A) işaretli ödenek cetvelinin ilgili program, altprogram, faaliyet veya projelerinden zorunlu harcamayı yapabilir. İşin bitiminde, yapılan kesin harcamalara göre tahakkuk eden miktarı ilgili özel program, altprogram, faaliyet veya projelerindeki ödenekten harcama yapılan kalemlere aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Yukardaki (bb) fıkrasında yazılı hizmetlerle ilgili olarak, genel ve katma bütçeli kuruluşların 1972 ve daha önceki yıllar bütçelerindeki özel tertiplerinde mevcut ödeneklerden; genel bütçedekileri doğrudan doğruya aktarmaya, katma bütçelerdekileri ise, önce ilgili bütçeye gider kaydını yaptırarak Hazineye ödetmeye ve ödenen miktarı bir yandan genel bütçeye gelir ve diğer yandan Köy İşleri Bakanlığı Bütçesinin sonunda açılacak özel program, altprogram, faaliyet veya projelere ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Köy İşleri Bakanlığının Kuruluş Kanunu çıkıncaya kadar, Devlet Su İşleri veya Karayolları Genel Müdürlüğü Görev ve Teskilât kanunlarının içmesuları ve köy yolları yapım, satınalma ve harcamaları ile ilgili yetki ve hükümlerinin uygulanmasına Köy İşleri Bakanlığınca devam olunur.

c) Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesine yapılacak aktarmalar :

MADDE 73. — Katma bütçeli idareler ile genel bütçe dışındaki daire ve müesseselerin, kendi hesaplarına; genel bütçeli dairelerce yönetilen her derecedeki yatılı okullarda ve yurt dışında okut-

turacakları öğrencileri için, bütçelerine konulmuş olan ödeneklerden, gerekli miktarlarını, bu kânuna bağlı (B) işaretli cetvele gelir ve bu öğrencilerin her çeşit giderlerini karşılamak üzere, (A) işaretli cetvelde mevcut veya yeniden açılacak program, altprogram, faaliyet veya projelere ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

d) Millî Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı bütçeleri arasındaki aktarma işlemleri :

MADDE 74. — Millî Savunma Bakanlığı tarafından Jandarma Genel Komutanlığına veya Jandarma Genel Komutanlığınca da Millî Savunma Bakanlığına, cari malî yıl içinde ifa edilen hizmetlerin bedellerini karşılamak amacıyla, varılacak mutabakat üzerine, ilgili iki bütçenin program, altprogram, faaliyet ve projeleri arasında, karşılıklı olarak aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinde yer alan Silâhlı Kuvvetlerin tek merkezden yöneltmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetlerine ilişkin ödenekleri gerekli hallerde, programlararası aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

e) Bağış ve yardım yolu ile gelen malzemeler :

MADDE 75. — Genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idarelere dış kaynaklardan veya uluslararası anlaşmalar çerçevesinde bağış ve kredi yoluyla gelecek her çeşit malzemenin, navlun ve ithalle ilgili vergi ve resimlerinin ödenmesi amacıyla, bunların karşılığını ilgili bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak harcama kalemlerine ödenek kaydetmeye ve gereken işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

f) Askerî yardım yolu ile gelen malzemeler :

MADDE 76. — 1973 bütçe yılı içerisinde Millî Savunma ihtiyaçları için yabancı Devletlerden askerî yardım yolu ile veya sair suretlerle fiilen sağlanacak malzeme ve eşya bedellerini bağlı (B) işaretli cetvelde bu adla açılacak bir tertibe gelir ve mukabilini Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinde açılacak özel tertiplere ödenek ve gider kaydetmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

g) Jandarma Genel Komutanlığı lojmanlarına ait hükümler :

MADDE 77. — Millî Savunma Bakanlığına muhassas lojmanların bakım, onarım, idame ve muhafazalarına dair olan 29 . 12 . 1960 tarihli ve 190 sayılı Kanun, Jandarma Genel Komutanlığı Teşkilâtı için de uygulanır.

h) DPT etüt ve proje ödenekleri :

MADDE 78. — Devlet Plânlama Teşkilâtı Bütçesinin «Plânlama hizmetleri» programı «Araştırma ve inceleme hizmetleri» altprogramının «Etüt ve proje hizmetleri» projesinde yer alan ödenekten bir kısmının, Devlet Plânlama Teşkilâtınca lüzum görülen hallerde harcama amaçlarına uygun çalışmaların yaptırılması maksadıyla, genel ve katma bütçeli dairelerin ilgili tertibine aktarmaya ve bununla ilgili diğer işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Devlet Plânlama Teşkilâtı, aynı amaçlarla il özel idarelerine, İktisadî Devlet Teşekküllerine ve diğer kamu teşebbüslerine yaptırdığı hizmetlerin bedellerini peşin ödeyebilir.

i) Toprak ve tarım reformu fonuna aktarma :

MADDE 79. — Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idareler bütçelerinin çeşitli projelerine, toprak ve tarım reformunun yapılması amacıyla konulmuş bulunan ödenekler, Toprak ve Tarım Reformu Kanunu çıkıncaya kadar mevkuft tutulmuştur.

Söz konusu tasarı kanunlaştıktan sonra, bu ödenekleri, toprak ve tarım reformu amacıyla kurulacak bir fona aktarmaya ve buna ilişkin işlemleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

C) ilköğretim ödeneklerinin dağıtılması :

MADDE 80. — 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanununun 77 nci maddesi gereğince, bütçeye konulan ödenekleri, tespit olunacak esaslara göre doğrudan doğruya kullanmaya veya il özel idarelerine göndermeye Bayındırlık Bakanı yetkilidir.

BESİNCİ BÖLÜM : Müteferrik hükümler :

Birinci kısım : Mali yıl içinde uygulanmayacak kanun hükümleri :

MADDE 81. — a) 31 . 8 . 1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 13 ncü ve 64 ncü maddelerinin, her yıl Tarım Bakanlığı Bütçesine ve aynı kanunun 35 nci maddesinin her yıl Orman Genel Müdürlüğü Bütçesine konulacak ödenek miktarlarına ait;

b) 12 . 6 . 1937 tarihli ve 3202 sayılı Ziraat Bankası Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 25 . 5 . 1955 tarihli ve 6617 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin (c) fıkrası;

c) 9 . 6 . 1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununun 37 nci maddesinin (a) fıkrası;

ç) 15 . 5 . 1957 tarihli 6964 sayılı Ziraat Odaları Kanununun geçici 3 ncü maddesi;

d) 13 . 7 . 1956 tarihli ve 6892 sayılı Gider Vergileri Kanununun 66 ncı maddesi ile bu maddeye yeni bir fıkra ekleyen 1137 sayılı Kanunun 21 nci maddesi;

e) 18 . 2 . 1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Kara Taşıtları Vergisi Kanununun 17 nci maddesi;

f) Korunmaya Muhtaç Çocuklar hakkında 24 . 5 . 1957 tarihli ve 6972 sayılı Kanunun 9 ncü maddesi;

g) 5 . 1 . 1961 tarihli ve 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ncı maddesinin (a) bendi;

h) 10 . 5 . 1969 tarihli ve 1164 sayılı Arsa Ofisi Kanununun 5 nci maddesi;

Hükümleri 1973 bütçe yılında bu kanuna bağlı (A) işaretli cetvelin ilgili program, altprogram, faaliyet veya projelerine konulmuş ödenek miktarları dahilinde uygulanır.

i) Muhafazasına lüzum kalmayan evrak ve vesaikin imha edilmesi hakkındaki 26 . 3 . 1956 tarihli ve 6696 sayılı Kanun;

Ancak; Adalet Bakanlığı Merkez ve iller, Maliye Bakanlığı Merkez ve Tasra, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Merkez ve Tasra, Ticaret Bakanlığı Merkez ve Tasra, Ziraat Bankası Merkez ve Tasra Teskilâtına, Yargıtaya, Yüksek Hâkimler Kuruluna ve Adli Tıp Meclisine ait evrak ve vesaikin imhası 26 . 3 . 1956 tarihli ve 6696 sayılı kanun hükümlerine tabi olmak üzere hazırlanacak yönetmelikler esasları dairesinde yapılır.

j) Şehir içi konuşmalar dışında Ankara, İstanbul, İzmir ve diğer şehirlerde tesis edilen meccani telefonlara ait 876 sayılı Kanunun 7 nci ve bu maddeye ek 5 . 12 . 1928 tarihli ve 1866 sayılı; 13 . 12 . 1934 tarihli ve 2609 sayılı; 10 . 3 . 1930 tarihli ve 1569 sayılı; 16 . 4 . 1933 tarihli ve 2143 sayılı; 11 . 6 . 1933 tarihli ve 2304 sayılı kanunlar ile 3054 sayılı Kanunun 7 nci, 3488 sayılı Kanununun 6 ncı ve 1 . 5 . 1930 tarihli ve 1601 sayılı Kanunla değişik 1379 sayılı Kanunun 5 nci maddesi;

k) 21 . 5 . 1955 tarihli ve 6623 sayılı Türk Hava Yolları Kanununun 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrası;

1) 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 31, 32, 37, 38, 59 ve 92 nci maddeleri;

m) 16 . 7 . 1945 tarihli ve 4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun, 344 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinin (b) fıkrasında ifade edilen tahvillere yatırılacak yedek akçeler için maddede öngörülen % 40'lık limit;

n) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 195 ve 199 ncu maddeleri ile 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 158 nci maddesi;
Hükümleri 1973 malî yılında uygulanmaz.

İkinci kısım : Diğer müteferrik hükümler :

A) Silâhlı Kuvvetler ile ilgili vergi muafiyeti hükümleri :

MADDE 82. — 1973 malî yılı içinde, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 27.09 pozisyonuna giren hampetrolün, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilâtı ihtiyaçları için yabancı ülkelerden ithali ve yabancı ülkelerden ithal edilen veya yerli hampetrolden istihsal olunan ve Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 27.10 pozisyonuna giren akaryakıt ve madenî yağların, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilâtı ihtiyaçları için ciheti askeriye ve Millî İstihbarat Teşkilâtına teslimi, Gümrük Vergisi, Belediye Hissesi, Damga Vergisi, Rihtım Resmi, İthalde ve Dâhilde alınan istihsal vergileri ile Hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden müstesnadır.

27.10 gümrük tarife pozisyonuna giren akaryakıt ve madenî yağlar, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilâtı ihtiyaçları için adı geçen kuruluşlara veya onların göstereceği lüzum üzerine akaryakıt ikmalini yapan müesseselere 1 nci fıkradaki istisna esasları çerçevesinde teslim edilir.

Ancak, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilâtı ihtiyaçları için muafin ithal olunan hampetrolden elde edilen ürünlerin ciheti askeriye ve Millî İstihbarat Teşkilâtına tahsis olunmayan kısmı yukardaki istisnadan faydalanamaz.

Silâhlı Kuvvetlerin (Jandarma dâhil) savunma hizmetlerinin yürütülmesi için yurt dışından ithali zorunlu bulunan savaş silâh, araç, makine ve teçhizatı ile malzemelerinin yapılmış ve yapılacak dış alımları bu maddenin birinci fıkrasında yazılı vergi ve resimlere tabi değildir.

B) Yürürlük ve yürütme :

MADDE 83. — Bu kanun 1 Mart 1973 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 84. — Bu kanunun,

- a) Kendi meclisleri ile ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları,
 b) Cumhurbaşkanlığı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları,
 c) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı,
 Yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu			Millet Meclisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
29	12	350	8	21	5:32,35:107	33	57	550
				22	117:227	34	59	3:77
				23	234:367		60	80:181
				24	373:486		61	185:295
				25	489:598		62	298:398
				26	604:734		63	402:507
				27	3:121		64	512:640
				28	139:227,227:284		65	643:774
				29	289:406	35	66	777:900
				30	419:530,535:570		67	3:110
							68	113:246
							69	249:365
							70	369:449
							71	456:531,598:601

I - Gereğeli 844 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 59 ncu Birleşimine, 167 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 21 nei Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Bütçe Karma Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/734